

LUONTOKARTOITUS

Liito-oravat

Viitasammakot

Linnut

Kokemäki, Sääksjärvi, Kotkanniemi Kiramonkulma
Kiinteistöjä 271-467-1-93, 271-467-1-168, 271-467-1-101
ja 271-467-1-100.

Toimeksianto: Kari Hannus 21.3. 2025

Kristiina Peltomaa luontokartoittaja (EAT)

Maasto työt tehty:

Liito-orava 25.3.2025, 28.3.2025, 30.3., 1.4.2025 ja 3.4. 2025.

Viitasammakkokartoitus tehtiin 17.4. 2025.

Lintuja havainnoitiin kaikilla käyntikerroilla sekä 20.5. 2025

Luontokartoitus Kotkanniemi

Liito-oravan, Viitasammakon ja lintujen kartoitus tuli ajankohtaiseksi keväällä 2025 ranta-asemakaavan vuoksi.

Koskien kiinteistöjä 271-467-1-93, 271-467-1-168, 271-467-1-101 ja 271-467-1-100.

Kotkanniemen kartoitettava alue sijaitsee Kokemäeltä linnuntietä noin 19,5 kilometriä pohjoiseen (liite 1.)

Kartoitettavan alueen raja (Liite 2.) kohde sijaitsee Sääksjärven pohjoisrannalla, Kiramonkulmalla.

Kohteen yleiskuvausta

Kartoitettava alue on noin 13 hehtaarin kokoinen sisältäen suurelta osin Kotkanniemen ranta vyöhykettä, jota luonnehtii nauhamainen puustoisuus rantaviivaa myötäilevästi. Ranta vyöhykkeen puusto koostuu pääosin tervalepystä mutta on siellä koivua, kuusia, harmaaleppiä ja mäntyjä vaihtelevissa määrin. Rannalta aukeaa kaunis näkymä Sääksjärvelle, joka on meteoriitin maahan syöksyessä yli 600 miljoonaa vuotta sitten, muodostama kraatterijärvi. Lisäksi on metsätalouskäytössä ollutta metsätalousmaata, viljelyksestä pois jäänyttä peltoa ja entistä laidunmaata.

Liito-orava kartoitus

Liito-orava (*Pteromys volans*) nauttii lainsäädännössä annetusta suojelusta. Se on suojeltu luonnonsuojelulain 49§. Liito-orava on myös EU:n luontodirektiivin IV (a) liitteen laji. Näin ollen liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää. Viimeisimmän lajien uhanalaisarvion 2019 Punaisessa kirjassa laji on luokiteltu vaarantuneeksi (VU).

Liito-oravan elinympäristö vaatimukset

Liito-orava viihtyy varttuneissa kuusivaltaisissa lehtipuu (haapa, koivu) sekametsissä. Kesällä ravinto muodostuu koivun, haavan, pihlajan ja lepän lehdistä. Talvien ruokavarastojen kerääminen vaatii ahkerointia kasvukauden aikana, kun lehtipuiden norkkoja päätyy kuusen oksille, oksien hankoihin, koloihin ja pötkelöihin. Niiden turvin ja havupuusilmujen avulla onkin sitten selvittävä talven yli. Kevät - kesällä herkut koivuissa jo ovatkin sitten tarjolla, sillä runsaasti c-vitamiinia sisältävät koivun lehdet puhkeavat vehreyteensä. Jatkumoksi tulevat myöhemmin ilmoille tulevat haavan lehdet, jotka niin hyvin maistuvat liito-oravalle.

Työmenetelmät

Maasto työt tehtiin 25.3.2025, 28.3.2025, 30.3. 2025 1.4.2025 ja 3.4.2025.

Ajankohta maaliskuu- huhtikuu oli työn tekemiseen otollinen. Lumet, olivat sulaneet ja näin ollen papanat olivat hyvin näkyvillä.

Koko kartoitettava alue käytiin läpi järjestelmällisesti aloittaen idän suunnalla olevasta erillisestä palstasta jatkaen siitä järjestelmällisesti länteen (Liite 2.) inventoiden koko kartoitettava ala. Puiden tyvet tarkasteltiin järjestelmällisesti puu puulta huolellisesti papanoiden varalta. Puiden runkoja tarkasteltiin, jotta mahdolliset ureavanat ja pesäkolot tulisivat havainnoiduiksi.

Liito-oravan merkkejä löytyikin papanoiden muodossa.

Papanoita sitten löytyikin ja seuraavana niiden koordinaatti lista:

Kotkanniemi papana koordinaatit maaliskuu- ja huhtikuu 2025

1. 3 papanaa kuusi 61.433071, 22.38450221
2. Lukuisia papanoita tervaleppä 61.43288747, 22.374847722
3. Lukuisia papanoita tervaleppä 61.43291533, 22.37470177
4. Lukuisia papanoita harmaaleppä 61.43293035, 22.37461091
5. Lukuisia papanoita harmaaleppä 61.43289576, 22.37459240
6. Runsaasti papanoita (kasa) tervaleppä 61.43235766, 22.37384854
7. Runsaasti papanoita (kasa) kuusi 61. 43230755, 22.37380634
8. Runsaasti papanoita (kasa) tervaleppä 61. 43222901, 22.37392672
9. Runsaasti papanoita (kasa) tervaleppä 61. 43222223, 22.37382727
10. Runsaasti papanoita (kasa) tervaleppä 61. 43218290, 22.37380239
11. Lukuisia papanoita tervaleppä 61. 43200104, 22.37404681

12. Lukuisia papanoita tervaleppä 61. 43195049, 22.37399168
13. Papanoita (muutamia) tervaleppä 61.431192724, 22.37400695
14. Lukuisia papanoita kuusi 61. 43191716, 22.37394345
15. Lukuisia papanoita tervaleppä 61. 43187662, 22.37411609
16. Lukuisia papanoita tervaleppä 61. 43183499, 22.37412345
17. Papanoita (muutamia) tervaleppä 61.43182039, 22.37412680
18. Muutamia papanoita tervaleppä 61. 43169314, 22.37421304
19. Papanoita 15kpl tervaleppä 61. 43157525, 22.37440779
20. Papanoita (muutamia) tervaleppä 61.43156539, 22.37445061
21. Papana 1kpl tervaleppä 61. 43132571, 22.37459253

Papanoita löytyi kaikkiaan 21 puun tyveltä. Näin ollen liito-orava liikkuu ja oleskelee kartoitettavalla alueella.

T merkinä liito-oravan papanapuusta

T merkintä liito-oravan papanapuista (20 kpl)

Viitasammakko (*Rana arvalis*) kartoitus

Viitasammakko on rauhoitettu luonnonsuojelulain 49§ mukaan nojalla. Lisäksi viitasammakko kuuluu luontodirektiivin IV (a) liitteen lajiluetteloon ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen on kielletty. 2019 Punaisen kirjan (Suomen lajien uhanalaisuus arvio) mukaan viitasammakko on luokiteltu elinvoimaiseksi.

Arka ja piilottelevaa elämää elävä Viitasammakko (*Rana arvalis*) muistuttaa suuresti tavallista sammakkoa (*Rana temporaria*) niin ulkonäöltään kuin elintavoiltaan. Joitakin erottavia tekijöitä kuitenkin löytyy. Viitasammakko on teräväkuonoinen, jalkapohjan sisäsyryssä kova kookas metatarsaalikyhmy (jalkapohjan luu) joka on vähintään puolet sisimmän varpaan pituudesta. Sammakolla (*Rana temporaria*) sama kyhmy on pieni ja pehmeä.

Lisäksi viitasammakko (*Rana arvalis*) koirailta voi joskus soidinaikaan olla häivähdys sinistä ruumiissa ja/tai kurkussa.

Soidinääni on viitasammakolla (*Rana arvalis*) omanlaistansa pulputusta. Se on kuin tyhjän lasipullon upottaisi veteen ja pulloon menevä vesi pitää pulputtavan äänen. Kuuluu voup, voup, voup rauhallisessa rytmissä.

Kutualueitten, murtovesilahtien ja järvien pohjissa talvehtiva viitasammakko heräilee huhtikuun alussa ja kun säät lämpiävät kutu ajankohtaistuu toiminnaksi. Tämän vuoden (2025) huhtikuun keskivaiheille osunut lämmin ja helteinen jakso viritti viitasammakot ja niiden aktiivinen pulputus kuului Satakunnassa jo viikolla 16. Näin ollen 17.4.2025 iltamyöhällä 19:00 – 22:30 välisenä aikana tuli Kotkanniemen viitasammakoiden maastotyö ajankohtaiseksi. Havainnointi aloitettiin itäisestä erillisestä kiinteistöstä (271-467-1-93 ja 271-467-1-168). Jatkaen selvitysalueen rajauksen mukaisesti länteen (271-467-1-101 ja 271-467-1-100. Ilta oli tuuleton ja lämmin. Rauhallisesti etenin, pysähtyen muutaman minuutin ajaksi useassa kohtaa kuuntelemaan. Viitasammakon soidinpulputusta ei vaan kuulunut. Sen sijaan kaukaa kaakosta kuului useampaan otteeseen Kaulushaikara puhkuminen. Viitasammakosta ei havaintoja. Muidenkaan sammakkolajien kurnutusta ei kuulunut. Liite 2.

Lintukartoitus

Lintuja havainnoitiin joka käyntikerralla, 25.3.2025, 28.3.2025, 30.3., 1.4.2025, 3.4. 17.4, lisäksi 20.5. 2025 iltakäynti klo 20:00 – 23:00. Kuljin rauhallisesti kartoitettavan alueen, lintuja tarkkaillen ja kuunnellen.

Alueelta havaitut linnut:

Systematiikka Svensson, Mullarney ja Zetterström Euroopan ja Välimeren linnut Otava 2010 mukaan lintulista.

Laulujoutsen (*Cygnus cygnus*)

Tundrahanhi (*Anser albifrons*) parvi muuttava, erittäin uhanalainen (EN)

Metsähanhi (*Anser anser*) parvi muuttava, vaarantunut (VU)

Kanadanhanhi (*Branta canadensis*)

Sinisorsa (*Anas platyrhynchos*)

Tavi (*Anas crecca*)

Telkkä (*Bucephala clangula*)

Tukkakoskelo (*Mergus scerrator*), silmällä pidettävä (NT)

Pyy (*Tetrastes bonasia*), vaarantunut (VU)

Kuikka (*Gavia arctica*)

Härkälintu (*Podiceps grisegena*), silmälläpidettävä (NT)

Kaulushaikara (*Botaurus stellaris*)

Merikotka (*Haliaeetus albicilla*)

Hiirihaukka (*Buteo buteo*), vaarantunut (VU), Rauhoitettu

Kurki (*Grus grus*)

Töyhtöhyppä (*Vanellus vanellus*)

Metsäviklo (*Tringa ochropus*)

Rantasipi (*Actitis hypoleucos*)

Kalalokki (*Larus canus*)

Harmaalokki (*Larus argentatus*), vaarantunut (VU)

Kalatiira (*Sterna hirundo*)

Sepelkyhky (*Columba palumbus*)

Käki (*Cuculus canorus*)

Varpuspöllö (*Glaucidium passerinum*), vaarantunut (VU)

Palokärki (*Dryocopus martius*)

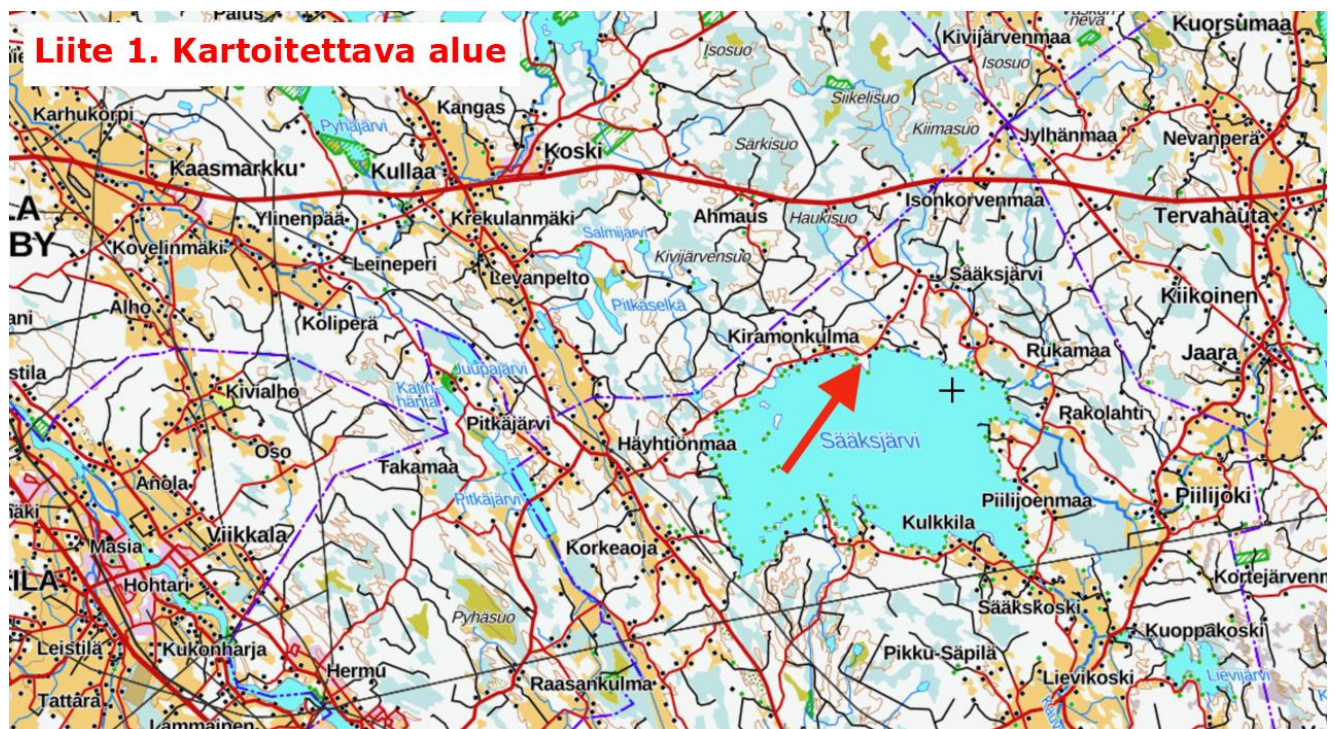
Käpytikka (*Dendrocopos major*)

Metsäkirvinen (*Anthus trivialis*)

Västäräkki (*Motacilla alba*), silmällä pidettävä (NT)

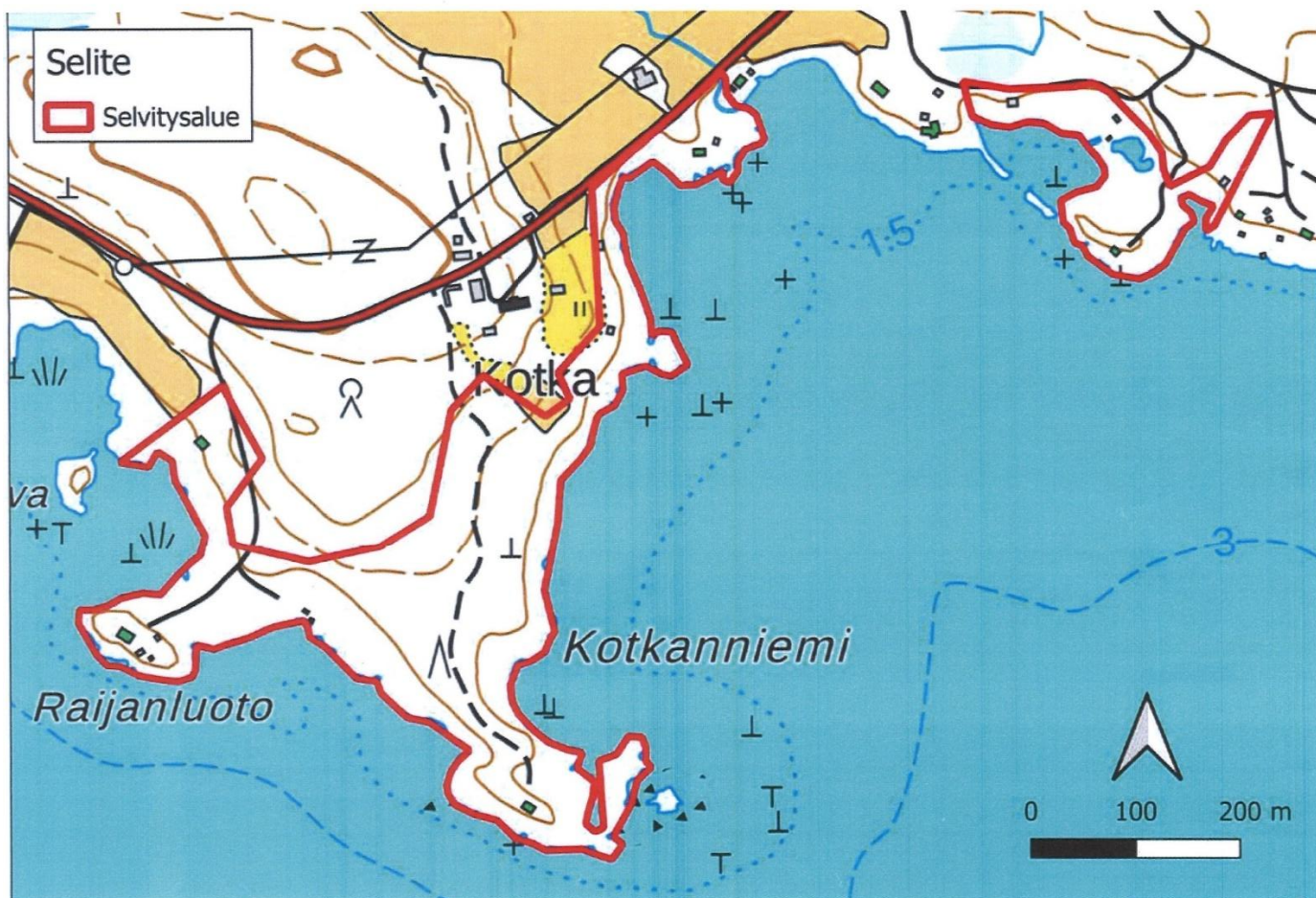
Punarinta (*Erithacus rubecula*)

Laulurastas (*Turdus philomelos*)
Punakylkirastas (*Turdus iliacus*)
Räkättirastas (*Turdus pilaris*)
Mustarastas (*Turdus merula*)
Hernekerttu (*Sylvia curruca*)
Pajulintu (*Phylloscopus trochilus*)
Tiltalti (*Phylloscopus collybita*)
Hippiäinen (*Regulus regulus*)
Kirjosieppo (*Ficedula hypoleuca*)
Talitiainen (*Parus major*)
Kuusitiainen (*Periparus major*)
Sinitiainen (*Cyanistes caeruleus*)
Varis (*corvus cornix*)
Peippo (*Fringilla coelebs*)
Vihervarpunen (*Carduelis spinus*)
Keltasirkku (*Emberiza citrinella*)

Liite 1.

Liite 2.

[illegible]

Lars Svensson, Killian Mullarney ja Dan Zetterström: Lintuopas, Euroopan ja Völimeren linnut Otava 2010

Viitasammakkoselvitys 2023

Markku Lappalainen & Päivi Sirkiä: Suomalainen sammakko Kustannusosakeyhtiö Sammakko 2009

Hanski Ilpo K.: Liito-orava Biologia ja käyttäytyminen 2016

Bo Mossberg, Lennart Stenberg: Suuri Pohjolan Kasvio Tammi 2012

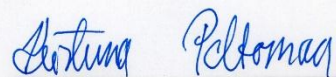
Hyvärinen Esko, Juslèn Aino, Kemppainen Eija yms. Suomen lajien uhanalaisuus Punainen kirja 2019

Lausunto

Jos rantakaava-alueella havaitaan liito-oravia, kaavoituksessa on otettava huomioon liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä varmistettava, ettei kaava heikennä niiden elinympäristöä. Liito-oravan suojelu on tärkeää, ja sen elinympäristön hävittäminen tai heikentäminen on kiellettyä. Kaavoituksessa on huomioitava liito-oravan tarpeet ja varmistettava, ettei kaava aiheuta merkittäviä haittoja sen elinympäristölle.

Liito-orava liikkuu ja oleskelee kartoitettavalla alueella, merkitty karttaa T-merkillä. Näiltä osin liito-oravan elinalue on rauhoitettava. Lisäksi on toimittava niin, että liito-oravan liikkuminen mahdollistuu puukujannetta pitkin merkityn kartan alueella.

Kankaanpäässä 29.5.2025.

Kristiina Peltomaa luontokartoittaja (EAT)

0452550039

Liito-Oravan Haapakistoa.

Rantametsänäkymä.

Hakkuaukealta rannan suuntaan.

Luonnon lumoa.